

AHMET CAFEROĞLU'NUN ESERLERİ
(Doğumunun 60. yıl dönümü münasebetiyle)

JÁNOS ECKMANN

Fakültemizin Yeni Türk Filolojisi Kürsüsü profesörü ve başkanı Ahmet Caferoğlu, bundan 60 yıl önce, 17 Nisan 1899 da Gence'de (Azerbaycan) doğmuştur. Orta ve lise tahsilini Semerkand (1908) ve Gence'de (1909—1916) yaptıktan sonra, Kiev Yüksek Ticaret Okulunda üç semestre (Eylül 1916—Ocak 1918) ve Bakü Üniversitesinde bir semestre (1919) okumuş, 1920 de İstanbul'a gelerek Edebiyat Fakültesine girmiştir. Fakülteyi bitirdikten sonra İlahiyat Fakültesi kütüphanesine memur, 1925 te de Türkiyat Enstitüsüne aşistan olmuştur. 1926 başlarında, Alman Hariciye Vekâletinin verdiği tahsisatla Almanya'ya giden Caferoğlu, önce Berlin Üniversitesinde (bir semestre) W. Bang ve A. von Le Coq'un yanında, sonra Breslau Üniversitesinde (beş semestre) bilhassa F. Giese ve C. Brockelmann'ın yanında türkoloji üzerinde çalışmıştır. Doktorasını 1929 da Breslau Üniversitesinde vermiştir. Aynı yıl İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk dili tarihi müderris muavinliğine getirilen Caferoğlu, 1938 de profesör olmuştur. Aşağıdaki listeden de anlaşılacağı gibi, Caferoğlu fevkâlâde verimli ve çok cepheli bir âlimdir. Onun ilmî çalışmaları yabancılardan ilim müesseselerince de takdir edilmiş, Polonya İlimler Akademisine, Polonya Müşteşrikler Cemiyetine, Körösi Csoma Cemiyetine (Budapeşte) ve Hür Ukrayna İlimler Akademisine (Münih) muhabir üye seçilmiştir. Ayrıca Caferoğlu Hür Ukrayna Üniversitesi (Münih) fahri doktoru (doctor honoris causa), Beynemilel Onomastik Cemiyeti (Brüksel) Türkiye mümessili ve Türk Dil Kurumu Yönetim Kurulu üyesidir. 1955 te İspanya Hükümeti tarafından "Alfonso X el Sabio" nişaniyle taltif edilmiştir.

Kısaltmalar

- AAKD   Azerbaycan Aylık Kültür Dergisi (Ankara)
Ankara   Ankara (fransızca haftalık gazete, Ankara)
Annali RISON Annali del Regio Istituto Superiore Orientale di Napoli

AT	Azerî Türk (İstanbul)
AYB	Azerbaycan Yurt Bilgisi (İstanbul)
HBH	Halk Bilgisi Haberleri (İstanbul)
EI	Encyclopédie de l'Islâm
İFD	İlahiyat Fakültesi Dergisi (Ankara)
MSOS As.	Mitteilungen des Seminars für Orientalische Sprachen II. Abt. Westasiatische Studien (Berlin)
NO	Der Neue Orient (Berlin)
Onoma	Onoma, Bulletin d'Information et de Bibliographie (Louvain)
Orbis	Orbis, Bulletin International de Documentation Linguistique (Louvain)
OY	Odlu Yurt (İstanbul)
ÖDD	Öz Dilimize Doğru (İstanbul)
RIEB	Revue Internationale des Etudes Balkaniques (Beograd)
RO	Rocznik Orientalistyczny, Kraków
TA	Türk Amacı (İstanbul)
TDAY	Türk Dili Araştırmaları Yıllığı. Belleten (Ankara)
TDB	Türk Dili. Belleten (Ankara)
TDED	İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi
THBAT	Türk Halk Bilgisine Ait Tetkikler (İstanbul)
THİTM	Türk Hukuk ve İktisat Tarihi Mecmuası (İstanbul)
TM	Türkiyat Mecmuası
UAJb	Ural-Altaische Jahrbücher (Wiesbaden)
VD	Vakıflar Dergisi (Ankara)
WI	Die Welt des Islams (Leipzig)

1923

1. Krimskiy, *Türkiye tarihi ve edebiyati. XVI. asırda Türk edebiyatının altın devri*.— Rusçadan tercüme [basılmamıştır].
2. *Mihri Hatun* [bir numaralı eserden bir parça]: Yeni Mecmua 84 (1923).

1925

3. *Türkiyat haberleri: Rusya'da*: TM I (1925), 336—341.
4. *Türkiyat haberleri: Azerbaycan'da*: TM I (1925), 341—343.

1928

5. *Azerî halk edebiyatında "Kaçak Nebî" destanı*: AT I, 13 (1928), 3—5; 14 (1928), 9—10; 17 (1928), 7—9.
6. *Mirza Şefi hakkında notlar*: TM II (1928), 261—270.
7. Profesör Kozmin: *Hakaslar*.— “Minusinsk” vilâyeti hakkında tarihi, etnografi ve iktisadi bir risale; rusça; “Irkutsk vilâyeti ilim hadimleri” nesriyatından; 1925; ufak hacimda, cilt 1, sahife 185, seri 4.— Tanıtma: TM II (1928), 522—525.
8. A. Samoyloviç: “Muasır Osmanlı Türk lisani”nin muhtasar sarf u nahvi.— “Leningrad Canlı Şark Lisanları Enstitüsü” külliyatından, No. 10.— Leningrad, 1925, 154 sahife, rusça.— Tanıtma: TM II (1928), 525—526.
9. *Orientalia* — “Leningrad Umumî Kütüphanesi” nesriyatından, seri 5, cilt 1, Leningrad, 1926, sahife XIV+200, müdürü: Profesör Marr.— Tanıtma: TM II (1928), 526—528.
10. *Türkiyat haberleri: Belçika'da*: TM II (1928), 565—566.
11. *Türkiyat haberleri: "Şura Cumhuriyetleri İttihadi"nda*: TM II (1928), 581—597.

1929

12. *Karacaoğlan*: ABH I, 1 (1929), 5—10.
13. *Orhon âbidelerinde atalar sözleri*: HBH I, 3 (1929), 11—14 (43—46).
14. 75 Azärbaïjanische Lieder “Bajaty” in der Mundart von Gändschä nebst einer sprachlichen Erklärung: MSOS As. XXXII (1929), 55—79 ve XXXIII (1930), 105—129.
15. Die türkische Sprachforschung und Prof. Dr. Mehmed Fuad Köprülü: NO IX (1929), 40—45.
16. Tarihte Azerbaycan-Rus münasebatı: OY I (1929), 365—369, 419—423, 464—468, 512—515; II (1930), 32—35, 91—94.
17. Türkçede “daş” lâhikası: THBAT I (1929), 5—16.

1930

18. 75 Azärbaïjanische Lieder “Bajaty” in der Mundart von Gändschä nebst einer sprachlichen Erklärung.— Inaugural-Dissertation zur Erlangung der Doktorwürde der Hohen Philosophischen Fakultät

des Schlesischen Friedrich-Wilhelms Universität zu Breslau vorgelegt von Ahmed Djaferoglu aus Gändschä, wissenschaftlichem Assistenten am türkologischen Institut der Universität Konstantinopel.— Tag der Promotion: 18. Januar 1930. 49 s.

19. *Azerbaycan halk edebiyatında "sayacı" türküsü*: Atsiz 9 (1930), 228—231; 10 (1930), 247—250.
20. *Türkçede "tongal" kelimesi*: HBH I, 7 (1930), 1—4.
21. *Türklerde sihri tas telâkkisi*: HBH II, 13 (1930), 1—6.

1931

22. Abû-Hayyân, *Kitâb al-Idrâk li-lisân al-Âtrâk*. İstanbul 1931. XV+186+158 s.
23. *Tukyu ve Uygurlarda han unvanları*: THİTM I (1931), 105—119.

1932

24. *Türk lisani tarihi dersleri tatbikat nümuneleri*. İstanbul 1932. 32 s.
25. *XIX-uncu asır Azerî şairi Sîrâcî* (AYB Tetkikleri I). İstanbul 1932. 23 s.
26. *Azerî edebiyatında istiklâl mücadelesi* (AYB Tetkikleri II). İstanbul 1932. 44 s.
27. *Azerbaycan tarihine umumî bir bakış*: AYB I (1932), 5—16.
28. *Büyük Azerî âlimi Mirza Kâzım bey*: AYB I (1932) 62—68.
29. *XVI-inci asır Azerî saz şairlerinden Tufarganlı Abbas*: AYB I (1932), 97—104.
30. *XIX-uncu asır Azerî şairi Seracî*: AYB I (1932), 193—197.
31. *Azerî lehçesinde bâzı Mogol unsurları*: AYB I (1932), 215—226.
32. *Azerî edebiyatında istiklâl mücadelesi izleri*: AYB I (1932), 291—305, 339—348, 361—371, 426—434.
33. *İlk Türk Dili Kurultayı* [imzasız]: AYB I (1932), 313—314.
34. *Öz türkçe devri*: ÖDD 1 (1932), 8—11.
35. *Öz türkçe buhranı*: ÖDD 2 (1932), 19—21.
36. *Öz türkçe araştırılması yolunda*: ÖDD 3 (1932), 35—37.
37. *Öz hukuk dili*: ÖDD 5 (1932), 72—74.

38. *Türk lehçeleri tasnifi meselesi*: ÖDD 6 (1932), 89—92.
39. *Uygur Türklerinde millî hukuk istilafları*: ÖDD 8 (1932), 130—135.
40. Hilâl Münşî: *Die Republik Aserbeidschan. Eine geschichtliche und politische Skizze*. Berlin 1930. S. 64.— Tanıtma: AYB I (1932), 253.
41. Ahund zade Mirza Feth-Âli: *Lengeran Veziri*. Dört perdelik komedi. Almancadan tercüme edeni: Kurşunlu zade Raşit. Ecnebi müellifler kolleksiyonu, Reklam matbaası. — Umumi Kütüphane. İstanbul, s. 1—96. — Tanıtma: AYB I (1932), 254—256.
42. Hüseyin Namık: *Türk Dünyası*. İstanbul, 1932. Ahmet Halit kitaphanesi. S. 237. — Tanıtma: AYB I (1932), 358—359.
43. Hüseyin Avni: *Bir yarım müstemlike oluş tarihi*. İstanbul 1932. Sinan matbaası. S. 71. — Tanıtma: AYB I (1932), 359—360.
44. Mme O. Chatskaya: *Quatrains Populaires de l'Azerbaïdjan*. Avec introduction de N. K. Dmitriev. Journal Asiatique. T. CCXII, N. 2. Avril-Juin. Paris 1928. S. 228—265. — Tanıtma: AYB I (1932), 408.

1933

45. *XVII-inci asırda Azerî şairi Melik bey Avcı* (AYB Tətikləri III). İstanbul 1933. 32 s.
46. *Turquie. I. Rapport du Professeur Ahmed Caferoğlu, université de Constantinople*: L'adoption universelle des caractères latins (Dossiers de la coopération intellectuelle). Société des Nations, Institut International de Coopération Intellectuelle. Paris 1933, 121—131.
47. *Türklerde Lâtin hurufatı meselesi*: İstanbul 1933.
48. *XVII-inci asır Azerî şairi Melik bey Avcı*: AYB II (1933), 3—16, 57—64, 114—121.
49. *Dil köşesi [imzasız]*: AYB II (1933), 130—135.
50. *Azerbaycanın büyük matemi*, 27 Nisan 1920 [imzasız]: AYB II (1933), 145—148.
51. *İsmail bey Gaspirinski. "Terciman"ın elli yıllık münasebetile*: AYB II (1933), 165—169.

52. *28 Mayıs 1918. Millî Azerbaycan Cumhuriyetinin on yıldızı* [imzasız]: AYB II (1933), 193—195.
53. *Avrupa seyyahlarına göre XVII-inci asır Azerbaycanı*: AYB II (1933), 254—263, 289—297.
54. *Türkiye Cumhuriyetinin on yıldızı*: AYB II (1933), 322—325.
55. *Öz Azerî sözlüğü*: AYB II (1933), 380—385.
56. *Mirza Feth-Ali Ahundzade*: AYB II (1933), 436—443.
57. *Türkçe ve diğer lisanlar arasında irtibatlar*: Birinci Türk Tarih Kongresi. Konferanslar Müzakere Zabıtları. [Ankara 1933], 83—86, 569—570.
58. *Çuvaşlarda ay adları*: HBH II, 20 (1933), 180—182.
59. *Uygurca lûgat örnekleri*: ÖDD 9 (1933), 156—159; 10 (1933), 184—188.
60. *Journal de Genève*. 5 Kânunusani 1933, N. 4.— Tanıtma: AYB II (1933), 41—43.
61. Mehmet Cemil: *Çandarlı Halil Paşa niçin öldürüldü*. İstanbul, İnkilâp kitaphanesi, 1933, S. 83.— Tanıtma: AYB II (1933), 238—239.
62. Dr. Mirza Yacub: "Le Problème du Caucase". Librairie Orientale et Américaine. S. 274. Paris 1933.— Tanıtma: AYB II (1933), 428—430.

1934

63. *Uygur sözlüğü*, I. fasikül. İstanbul 1934.
64. *Türk dili* [konferans]: Ateş-Güneş yazılarından, No. 4. İstanbul 1934, 34—42.
65. *Azerî lehçesinde bâzı Mogol unsurları* II: AYB III (1934), 3—8.
66. *Abdurrahim bey* [nekroloji, imzasız]: AYB III (1934), 40.
67. *Mirza Feth-Ali Ahundzade hakkında bir vesika*: AYB III (1934), 41—45.
68. *Dr. Reşit Galip bey* [nekroloji, imzasız]: AYB III (1934), 80.
69. *Sarkta ve Garpta Azerî lehçesi tetkikleri*: AYB III (1934), 96—102, 136—141, 197—200, 233—238.
70. *Azerbaycan'ın millî matemi* [imzasız]: AYB (1934), 121.

71. *28 Mayıs 1920* [imzasız]: AYB III (1934), 161—162.
72. *İkinci Türk Dili Kurultayı* [imzasız]: AYB III (1934), 241—242.
73. *Azerî halk edebiyatında "Aşık Garip" destanı*: AYB III (1934), 246—256, 325—331.
74. *Profesör Bang-Kaup*: AYB III (1934), 313—320.
75. *Azerî halk edebiyatında "sayacı sözleri"*: AYB III (1934), 353—364.
76. *Dilimizin dünü, bugünü ve yarını*: Çığır No. 11 (1934), 206.
77. *Uygurlarda hukuk ve maliye istilahları*: TM IV (1934), 1—43.
78. *Eski Türklerde cihet tâyini*: Varlık, 21. sayı (1934), 234.
79. Hacı Şeyhoğlu Hâsan: *Çankırıda ahilikten kalma esnaf ve sohbet teşkilâti*. Çankırı, Vilâyet Matbaası, 1932, "Duygu Gazetesi neşriyatından, Çankırı tarih ve halkıyatı notlarından, 3" S. 346+31+6.— Tanıtma: AYB III (1934), 38—39.
80. Martti Räsänen: *Türkische Sprachproben aus Mittel-Anatolien I. Sivas vil.* "Studia Orientalia" V. 2. Helsingforsiae, 1933. Societas Orientalis Fennica. S. 151.— Tanıtma: AYB III (1934), 39.
81. *Türk Tarih, Arkeologya ve Etnografga Dergisi*, Maarif Vekâleti tarafından neşrolunur. İstanbul, Devlet Matbaası, 1933 Temmuz. Sayı: 1, S. 195.— Tanıtma: AYB III (1934), 77—79.
82. Ali Dehri, *Çankırı masalları*. "Duygu gazetesi neşriyatından 4 hikâye". 5. Çankırı, 1933, s. 33—35—70—55.— Tanıtma: AYB III (1934) 302.
84. Memduh Necati, *Dilek: Millî Hikâye Azerbaycan İntibalarından*, Isparta İlk Adım Matbaası, 1933, s. 76. Fiyatı 50 kuruş.— Tanıtma: AYB III (1934), 302.
85. *Türk Dili*. Türk Dili Tetkik Cemiyeti Bülteni. İstanbul 1934, s. 5.— Tanıtma: AYB III (1934), 303.
86. *Türk Dili*. Mayıs 1934, sayı 6. Türk Dili Tetkik Cemiyeti Bülteni.— Tanıtma: AYB III (1934), 303.
86. *Türk Dili*. Ağustos 1934, sayı 7, İstanbul.— Tanıtma: AYB III (1934), 303—304.
88. Paul Wittek, *Das Fürstentum Mentesche*. Istanbuler Mitteilungen, herausgegeben von der Abteilung Istanbul des Archäologischen

Institutes des Deutschen Reiches. İstanbul 1934, s. XVI+192.—
Tanıtma: AYB III (1934), 304.

1935

89. *Abbas Molla*: Halk Edebiyatı Ansiklopedisi, 1. fasikül. İstanbul 1935.
90. *Kumuk Türk Sözlüğü* [tercüme, basılmamıştır].
91. Pekarskiy *Yakut dili sözlüğü*'nın mukaddimesi ile bir kısmının türkçeye tercumesi (490 folio sahifesi). Krş. Edouard Pekarskiy, *Yakut dili sözlüğü* (T. D. K., C. III. 4), I. cilt. İstanbul 1945, Önsöz.

1936

92. *L'origine des caractères orhoniques*: Ankara No. 131 (17. IX. 1936), 4; No. 132 (24. IX. 1936), 4; No. 133 (1. X. 1936), 4.
93. *Un manuscrit serbe à la Bibliothèque d'Ayasofya*: Ankara No. 136 (22. X. 1936), 4.
94. *L'histoire de Harzem*: Ankara No. 139 (12. XI. 1936), 5, 7.
95. *La musique chez les Turcs*: Ankara No. 143 (10. XII. 1936), 5, 6; No. 144 (17. XII. 1936), 5, 7.
96. *La Canzone del "Sayag'i" nella letteratura popolare dell' Azerbaigian*: Annali RISON IX (Dicembre 1936—XV), 25 s. [ayrıbasım].
97. *Büyük Azerî türkçüsü Mirza Fethali Ahundzade*: Gündüz, No. 4 (1936), 108—110.
98. *Note sur un manuscrit en langue serbe de la bibliothèque d'Ayasofya*: RIEB I—II (1936), 185—190.
99. *Tardus ve Töles kavimleri hakkında yeni bir düşünce*: Ülkü VII, 41 (1936), 370—375.
100. *Yenisey-Orhon harflerinin menşei*: Ülkü VII, 42 (1936), 433—445.
101. *Ayasofya kütüphanesindeki yazma bir Sırp lüğati münasebetile*: Ülkü VIII, 43 (1936), 27—33.
102. *Termez definesine göre XIV üncü asırda Harezm'in tarihi iktisadi hayatı*: Ülkü VIII, 44 (1936), 133—138.
103. *Cihan edebiyatında Türk kobuzu*: Ülkü VIII, 45 (1936), 203—215; 48 (1937), 411—426.
104. H. Sureja Szapszal, *Proby literatury ludowej Turkow z Azerbajdzanu perskiego = İran Azerbaycanı halk edebiyatı örnek-*

- léri. Krakow, 1935. XIII+100 sayfa. Polonya Akademisi (Mémoires de la Commission Orientaliste serisinden, №. 18) neşriyatından. — Tanıtma : TM V (1936), 353—355.
105. *Sergeyu Fedoroviç Oldenburgu k pyatidesyatiletiiyu nauçno-obş-çestvennoy deyatel'nosti* (1882—1932), Sbornik statey, Lenigrad, 1934, sayfa 642, Rus Akademisi neşriyatından. — Tanıtma : TM V (1936), 361.
106. Gordlevskiy, V. A., *Bahâ-üd-dîn Nakşbend Buharskiy (K voprosu o naslojeniyah ve İslame)*=Buharalı Bahâ-üd-dîn Nâkşbend (İslâmlar arasında şöhreti hakkında), s. 147—169. — Tanıtma : TM V (1936), 361—364.
107. İvanov, P. P., *K voprosu o drevnostyay v verhov'yah Talasa*=Yukarı Talas kadim eserleri meselesine dair (Oldenburg Külliyatı, s. 241—257). — Tanıtma : TM V (1936), 365—367.
108. Kozmin, N. N., *Klassovoye litso "Attisi" Yollığ-Tegini, avtora Orhonskih pamyatnikov*=Orhon abideleri muharriri "Atası" lâkaplı Yollığ Tiginin sınıfı mensubiyeti (Oldenburg Külliyatı, s. 259—277). — Tanıtma : TM V (1936), 367—369.
109. Malov, S. E., *Materiali po uygurskim nareçiyam Sin-Dzyana*=Sin-Dizyan Uygur şivelerine ait malzeme (Oldenburg Külliyatı, s. 307—322). — Tanıtma : TM V (1936), 370.
110. *Orta-Asya Devlet Darülfünununun ihbarı*=Bulletin de l'Université de l'Asie Centrale [Tachkent]. Prof. V. G. Muhin ve P. A. Baranov'un idaresi altında, Taşkent [Peşseryova, E. M., *Türkestan oturak ahalisinin bazı oyunları*=Nekotoriye igriy sredi osedlogo naseleniya. *Türkestana* ve A. A. Semyonov, *Persidskaya novella o Mir-Ali-Şir "Nevaî"*=Mir Ali Şir "Nevaî" hakkında Farisî hikâye]. — Tanıtma : Ülkü VIII, 43 (1936), 69—72.
111. Samoiloviç, A. N., *Ne "idol", a "plemya"*=Put değil, kavimdir. — Tanıtma : Ülkü VIII, 44 (1936), 158.

1937

112. *Uygur sözlüğü*, II. fasikül. İstanbul 1937.
113. *Muallim M. Cevdet* hakkında başlıksız bir yazı : Muallim M. Cevdet'in hayatı, eserleri ve kütüphanesi. İstanbul 1937, 492—496.

114. A. N. Samoyloviç, *Noviye Tyurkskiye Runi iz Mongoliï* = Mongolistana aid yeni Türk Runası, "Bulletin de l'Académie des sciences de l'URSS", 1934, s. 631 — 634, ve A. N. Samoyloviç, *Noviye Tyurkskiye Runi iz Mongoliï II* = Mongolistana aid yeni Türk Runası II. "Bulletin de l'Académie des sciences de l'URSS", 1935, s. 657 — 659. Tanıtma: Ülkü IX, 50 (1937), 154—156.
115. A. N. Samoyloviç, *Ne "Turki", a "Tsaritsa"* = "Türkler" değil, "İmparatoriça" dir. — Tanıtma: Ülkü IX, 50 (1937), 156—157.
116. Martti Räsänen, *Zu den türkischen Runenschrifteintrag in der uigurischen Übersetzung des buddhistischen Sûtra Sekiz Yükmek*, "Studia Orientalia", edidit Societas Orientalis Fennica, VI, 1.— Tanıtma: Ülkü IX, 50 (1937), 157—158.
117. Kai Donner ve Martti Räsänen, *Zwei neue türkische Runeninschriften*, "Journal de la Société Finno-ougrienne" XXV, 2, Helsingfors, 1931. 7 s.— Tanıtma : Ülkü IX, 50 (1937), 158—160.
118. Hermann Albert, *Die älteste türkische Weltkarte (1076 n. Chr.)*, "Imago Mundi", 1935, s. 21—28 = En kadim Türk cihan haritası (Milâdi 1076).— Tanıtma : Ülkü IX, 52 (1937), 315—316.
119. Németh, J., *Dentümogyér*, "Extrait des Mémoires de la Société Finno-ougrienne", LXVII, s. 290—295.— Tanıtma : Ülkü IX, 52 (1937), 316—318.
120. Tadeusz Kowalski, *Zur semantischen Funktion des Pluralsuffixes -lar, lär in den Turksprachen*, Mémoires de la Commission Orientaliste, no. 25, Krakow, 1935, s. 1—34.— Tanıtma : Ülkü X, 58 (1937), 377—383.
121. N. N. Kozmin, *Orhun abideleri muharriri "atisi" lâkaplı Yol-hıg-Tığın*.— Rusçadan tercüme : Ülkü IX, 53 (1937), 349—358; 54 (1937), 431—440.
122. V. V. Bartold, *Mir Ali Şir ve siyasi hayatı*.— Rusçadan tercüme : Ülkü X, 56 (1937), 160—176; 58 (1937), 356—365; 59 (1938), 423—433; 60 (1938), 517—529; XI, 61 (1938) 40—50; 62 (1938), 145—156.

1938

123. *Uygur sözlüğü*, III. fasikül. İstanbul 1938.

124. *İlk Türk dilcisi Kâşgarlı Mahmut*. Ankara 1938. 26 s.
125. Ettore Rossi, *Parafrasi turca del "De Senectute" presentata a Solimano il Magnifico dal Bailo Marino de Cavalli* (1559), Roma 1937, s. 1—77.— Tanıtma: İş IV, 2 (1938), 36.
126. Ord. Prof. M. Şemseddin, *Türk Tarihinin İlk Devirlerinde Yakin Sark, Elâm ve Mezopotamya*, "Türk Tarih Kurumu" yayınlarından, Seri VIII, no. 3, Ankara, 1937, s. VI, 607. Fiyatı 350 Krs. ve Ord. Prof. M. Şemseddin Günaltay, *Türk Tarihinin İlk Devirleri Uzak Sark, Kadim Çin ve Hind*, İstanbul, 1937, s. 309, 150 kuruş.— Tanıtma: Ülkü X, 60 (1938), 564—567.
127. Rifki Melül Meric, *Türk Tezyinî Sanatlari*, Güzel Sanatlar Akademisi neşriyatından, İstanbul 1937, s. 76, değeri 80 Kuruş.— Tanıtma: Ülkü XI, 63 (1938), 281—283.
128. Kowalski, T., *O Ks. Michala Wieczorkowskiego T. J., misjonarza perskiego, pracach tureckich* = İran misyoneri papas Wieczorkowski'nin türkçe metinleri, "Rocznik Orientalistyczny" t. XII, Lwow 1938, s. 1—28.— Tanıtma: Ülkü XI, 66 (1938), 567—569.
129. Henryk Batowski, *Panstwa Balkanskie 1800—1923*, Travaux publiés par la Société Polonaise d'études concernant l'Europe Orientale et le Proche Orient, No. XV, Krakow, 1938, sah. X+327.— Tanıtma: Ülkü XI, 66 (1938), 569—570.
130. Ananiasz Zajaczkowski, *Manuel arabe de la langue des Turcs et des Kiptchaks (Epoque de l'Etat mamelouk)*, The Warsaw Society of Sciences and Letters, Publications of the Oriental Commission, N. 2, Warszawa, 1938, XXI+56+16.— Tanıtma: Ülkü XII, 67 (1938), 94—96.
131. W. Hinz *Iran'in Sir-ü Hurşit arması*, ZDMG. t. 91. Leipzig, 1937.— Almancadan tercüme: Ülkü XII, 63 (1938), 101—108.

1939

132. Azerî Türk hayatında: bâtil itikatlar. İstanbul 1939. 15 s.
133. Mahmud de Gazne. *Essai sur l'origine et le caractère de l'Empire Gaznevide*: Ankara No. 256 (9. II. 1939), 5; No. 257 (16. II. 1939), 5.
134. Bir örnek insan: Oluş 24 (11.VI.1939), 377—379.

135. *Türk taamül hukukunda evlâtlık müessesesi*: THİTM II (1939), 97—113.
136. *Afyonkarahisar Azerileri*: Türkük I, 1 (1939), 23—29.
137. *Anadolu ve Azerbaycan çocuk folklorunda şamanizm bakiyesi*: Türkük I, 2 (1939), 144—149.
138. *Azerî Türk hayatında: bâtil itikatlar*: Türkük I, 3 (1939), 194—206.
139. "Ural-Altay" dilleri mektebi ve türkoloji: Türkük II, 7 (1939), 35—44.
140. Profesör Carl Brockelmann. *Doğumunun 70-inci yılı münasebetile*: Ülkü XII, 71 (1939), 446—449.
141. *Türk teamül hukukunun doğurduğu kadın dili*: Varlık VIII, 135 (1939), 106—108.
142. Alessio Bombaci, *La "Regola del parlare Turco" di Filippo Argenti*, R. Istituto Superiore Orientale, Pubblicazioni del Centro di Studi di Turcologia, N. I. Napoli, 1938, s. 75.— Tanıtma: Ülkü XII, 71 (1939), 465—466.
143. Halim Baki Kunter, *Eski Türk Sporları Üzerine Araştırmalar*, İstanbul 1938, s. 72, fiati: 125 kuruş.— Tanıtma; Ülkü XIII, 77 (1939), 474—475.
144. A. N. Yakubovskiy, *Gazneli Mahmut... Gazne devletinin mensebi ve karakteri meselesine dair*, 1944.— Rusçadan tercüme: Ülkü XII, 72 (1939), 505—513; XIII, 73 (1939), 49—57; 75 (1939), 241—246; 76 (1939), 321—333.

1940

145. *Anadolu dialektolojisi üzerine malzeme*, I. Balıkesir, Manisa, Afyonkarahisar, Isparta, Aydın, İzmir, Burdur, Antalya, Muğla, Denizli, Kütahya vilâyetleri ağızları (İstanbul Üniversitesi Yayınları: 105, Edebiyat Fakültesi Dil Semineri). İstanbul 1940. XIII+216 s.
146. *Azerbaycan*. İstanbul 1940. 47 s.
147. *XIX uncu asır büyük Azerî Reformatörü Mirza-Feth-Ali Ahundzade*: Annali RISON, Nuova Serie I (Roma 1940—XIII), 69—85.
148. *Tarihte Türkük ve onun için çalışanlar*: C. H. P. Konferanslar Serisi, Kitap: 16 (1940), 1—18.

149. *Folklorumuzda millî hayat ve dil bakiyeleri*: C. H. P. Konferranslar Serisi, Kitap: 16 (1940), 21—36.

1941

150. *Anadolu dialektolojisi üzerine malzeme*, II. Oyunlar, tekerlemler, yanılmalar ve oyun istilahları.— Konya, Isparta, Burdur, Kayseri, Çorum, Niğde vilâyetleri oyunları (İstanbul Üniversitesi Yayınları: 136, Edebiyat Fakültesi Dil Semineri). İstanbul 1941. X + 171 s.
151. *Le Turquisme dans l'histoire et ses pionniers*: Ankara No. 372 (1. V. 1941), 6; No. 373 (8. V. 1941), 6; No. 374 (15.V.1941), 6.
152. *Vestiges de moeurs nationales et linguistiques dans notre folklore*: Ankara No. 375 (22. V. 1941), 6; No. 376 (29.V.1941), 6.
153. *Anadolu seyahatleri notlarından*: *Kars vilâyeti*: Çınaraltı, 15. sayı (1941), 8—10.
154. *Türk teamül hukukunda içtimaî yardım*: Vakıflarımız, Cumhuriyet Matbaası. İstanbul 1941, 10—13.
155. *Der Ursprung der Wörter tongal, kürükän und nämär im aserbeidschanischen Dialekt*: WI (194f), 53—50.

1942

156. *Doğu illerimiz ağızlarından toplamalar*, I. Kars, Erzurum, Çoruh ilbaylıklar ağızları (T. D. K., C. I. 9). İstanbul 1942. XXIV + 296 s.
157. *Kars vilâyeti II. Afşar aşireti*: Çınaraltı, 36. sayı (1942), 8.
158. *Türk kültür birliği hadimlerinden Mir-Ali-Sir Nevaî*: TA I (1942), 6—11.
159. *Azerî tarihçisi Mirza Camal Kalabeyi*: TA I (1942), 162—164.
160. *Türk taamül hukukuna göre "İçtimaî Muavenet" müessesesi*: VD II (1942), 185—193.

1943

161. *Anadolu ağızlarından toplamalar*. Kastamonu, Çankırı, Çorum, Amasya, Niğde ilbaylıklar ağızları, kalaycı argosu ve Geygelli yürüklерinin gizli dili (T. D. K., C. I. 18). İstanbul 1943. XXIV+269 s.
162. *Türk dili tarihi notları*, II, I. Bölüm (İstanbul Üniversitesi Ya-

yinleri: 187, Edebiyat Fakültesi Dil Semineri). İstanbul 1943.
II+160 s.

1944

163. *Sivas ve Tokat illeri ağızlarından toplamalar* (T. D. K., C. I. 11). İstanbul 1944. XXIII+276 s.

1945

164. *Güney doğu illerimiz ağızlarından toplamalar*. Malatya, Elâzığ, Tunceli, Gaziantep ve Maraş vilâyetleri ağızları (T. D. K., C. I. 12). İstanbul 1945. XVIII+318 s.

1946

165. *Kuzey-doğu illerimiz ağızlarından toplamalar*. Ordu, Giresun, Trabzon, Rize ve yöresi ağızları (T. D. K., C. I. 14). İstanbul 1946. XXVI+356 s.

166. *Anadolu dialektolojisine dair bir deneme*: TDB Seri: III, Sayı: 6—7 (1946), 561—568.

167. *Ahmet Mithat Efendi ve türkçemiz*: TDED I, 1 (1946), 2—8.

168. *1945 yılı Kuzey-doğu Anadolu gezisinden*: TDED I, 2 (1946), 65—80.

169. *Niğde ağızlarından örnekler*: TDED I, 3—4 (1946), 149—162.

1947

170. *Türk dili tarihi notları*, 1. Bölüm (İstanbul Üniversitesi Yayınları: 325, Edebiyat Fakültesi Dil Semineri). İstanbul 1947. IV+80 s.

171. *Kırşehir vilâyetinin bugünkü etnik teşekkürüne dair notlar*: TDED II, 1—2 (1947), 79—96.

1948

172. *Orta-Anadolu ağızlarından derlemeler*. Niğde, Kayseri, Kırşehir, Yozgat, Ankara vilâyetleri ile Afşar, Saçıkaralı ve Karakoyunlu uruklarının ağızları (İstanbul Üniversitesi Yayınlarından No. 346). İstanbul 1948. XII+264 s.

173. "Küçük, çocuk, enik" kelimelerinin morfolojik ve semantik değişimlerine dair: TDB Seri III, Sayı 10—11 (1948), 6—12.

174. *Çağatay türkçesi ve Nevaî*: TDED II, 3—4 (1948), 141—154.

175. *Terekeme ağzile hudut boyu saz şairlerimizden Kurbanî ve şiirleri*: TDED III, 1—2 (1948), 87—106.

176. *Hudut boyu saz şairlerimizden Dede Kasım*: Zeytin Dalı I, 2 (İstanbul 1948), 4, 14.

1949

177. *Tadeusz Kowalski*: TDED III, 3—4 (1949), 245—255.

178. Ananiasz Zajaczkowski, *Ze studiów nad zagadnieniem Chazarów* (Etude sur le problème des Khazars), Mémoires de la Commission Orientaliste, No. 36, Krakow, 1947, s. 1—99.— Tanıtma: TDED III, 3—4 (1949), 571—572.

179. Ananiasz Zajaczkowski, *Glossy tureckie w zabytkach staropolskich. I. Katechizacja turecka Jana Herbiniusa*, Travaux de la Société des Sciences et des Lettres de Wrocław, Seria A, No. 17, Wrocław, 1948, s. 1—76.— Tanıtma: TDED III, 3—4 (1949), 572—573.

180. Martti Räsänen, *Ein Überblick über die ältesten Denkmäler der türkischen Spachen*, Studia Orientalia, XIII. 1, Helsingforsiae, 1946, s. 1—21.— Tanıtma: TDED III, 3—4 (1949), 573—574.

181. Martti Räsänen, *Regenbogen—Himmelsbrücke*, Studia Orientalia, XIV. 1, Helsingforsiae, 1947, s. 1—11.— Tanıtma: TDED III, 3—4 (1949), 574—575.

1950

182. *Eskişehir ağızları üzerine bir deneme*: TDED IV, 1—2 (1950), 15—33.

1951

183. *Anadolu illeri ağızlarından derlemeler*: Van, Bitlis, Muş, Karaköse, Eskişehir, Bolu ve Zonguldak illeri ağızları (İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınlarından No. 487). İstanbul 1951. XXIII+288 s.

184. *III. Beynelmillet toponymie ve anthroponymie kongresi [15—19 Temmuz]*: TDED IV, 3 (1951), 275—285.

185. *Le parallélisme de la constitution sédentaire et nomadique dans la nomenclature toponymique turque*: Troisième Congrès International de Toponymie et d'Anthroponymie, Bruxelles, 15—19 juillet 1949. Volume II, Actes et Mémoires. Louvain 1951, 119—124.

1952

186. *Bibliographia onomastica, Turquie (Türkiye)*: Onoma III (1952), 112—113, 188.
187. *Recherches sur la dialectologie de Turquie*: Orbis I, 2 (1952), 509—511.
188. *Erkilet çerçilerinin argosu "Dilce"*: TDED IV, 4 (1952), 330—344.
189. *Türk tarihinde "Nöker" ve "Nöker-zâdeler" müessesesi*: IV. Türk Tarih Kongresi. Ankara 1952, 251—261.

1953

190. *Azerbaycan dil ve edebiyatının dönüm noktaları* (Azerbaycan Kültür Derneği Yayınlarından: II). Ankara 1953. 26 s.
191. *Anadolu Abdallarının gizli dillerinden bir iki örnek*: Fuad Köprülü Armağanı. İstanbul 1953, 77—79.
192. *Hudut boyu saz şairlerinden Dede-Kasım*: AAKD II, 3 (1953), 6—8.
193. *Azerbaycan edebiyatı tarihinde sürgün Lehüler*: AAKD II, 8—9 (1953), 7—10.
194. *Une commission onomastique*: Onoma IV (1953), 89.
195. *Bibliographia onomastica, Turquie (Türkiye)*: Onoma IV (1953), 219.
196. *Azerî şivesinde nohur ve lap kelimeleri*: RO XVII (1953), 180—183.
197. *Türk onomastiğinde "at" kültü*: TM X (1953), 201—212.

1954

198. *Bakü-Tahran-İstanbul üçgeninin büyük mücahidi*: AAKD III, 10—11 (1954), 15—17.
199. *Hudut boyu saz şairlerimizden Bağdat Hanım*: AAKD III, 12 (1954), 8—11.
200. *Modern Azerbaycan edebiyatına toplu bir bakış*: AYB IV (1956), 40—48.
201. *Bibliographia onomastica, Turquie (Türkiye)*: Onoma V (1954), 243—244.
202. *Le culte du cheval dans l'onomastique turque*: Quatrième

- Congrès International de Sciences Onomastiques. Uppsala 1952. Volume II: Actes et Mémoires. Lund 1954, 205—211.
203. *Azerbaycan ve Anadolu ağızlarındaki mögölca unsurlar*: TDAY 1954, 1—10.
204. *IV. Beynelmiley Onomastik Kongresi*: TDED V (1954), 1—13.
205. *Pallaci, Tahtacı ve Çepni dillerine dair*: TM XI (1954), 41—56.
206. W. Eberhard — P. N. Boratav, *Typen türkischer Volksmärchen*. Akademie der Wissenschaften und der Literatur. Veröffentlichungen der orientalischen Kommission, Bd. V, Wiesbaden 1953. XI+506 s.— Tanıtma: TDED V (1954), 153—156.
- 1955
207. *Prof. Ahmet Caferoğlu'nun nutku* (Resulzade Mehmet Emin'in vefatı münasebetiyle): AAKD IV, 12 (1955), 32—35.
208. *La "chasse" dans l'onomastique turque*: Cinquième Congrès International de Sciences Onomastiques. Programme et Communications. Salamanca 1955, 37—38.
209. *Ādhari* (Azeri), dialecte turque: ET², 1955.
210. *Bibliographia onomastica, 1953, Turquie (Türkiye)*: Onoma VI (1955), 243—244.
211. *Anadolu ağızlarındaki métathèse gelişmesi*: TDAY 1955, 1—7.
212. *Fatih'in dili*: TDED VI (1955), 83—99.
- 1957
213. *Bibliographia onomastica, Turquie (Türkiye)*: Onoma VI/2 (1957), 267.
214. *Etimolojik araştırma denemeleri*: TDAY 1957, 1—11.
215. *Zwei Schamanen-Gottheiten Aserbaidschans und Anatoliens*: UAJb XXIX (1957), 240—245.
- 1958
216. *Türk dili tarihi I* (İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları No. 778). İstanbul 1958. VIII+184 s.
217. *Le culte de la chasse dans l'onomastique turque*: Actes et Mémoires du Cinquième Congrès International de Sciences Onomastiques. Volume II. Salamanca 1958, 3—6.

218. *Azerî türkçesinde -uban/-üben eki*: Jean Deny Armağanı. Ankara 1958, 61—66.
219. *Azerbaycan ve Anadolu folklorunda saklanan iki şaman tanrısi*: İFD I—IV (1958), 65—75.
220. *Bibliographia onomastica, Turquie (Türkiye)*: Onoma VII (1958), 99.
221. *Anadolu ağızlarında içses ünsüz benzeşmesi*: TDAY 1958, 1—11.
222. *Azerbaycan antroponimisine dair noilar*: TDED VIII (1958), 1—7.
223. *1958 yılı Anadolu gezisi raporu*: TDED VIII (1958), 126—129.

1959

224. *Die anatolischen und rumelischen Dialekte*: Philologiae Turcicae Fundamenta I. Wiesbaden 1959, 239—260.
225. *Das Aserbeidschanische* [Gerhard Doerfer ile birlikte]: Philologiae Turcicae Fundamenta I. Wiesbaden 1959, 280—307.
226. *The Migration of the Caucasian peoples in the last 150 years: Integration*. Bulletin International 1959/Nr. 3 (Augsburg 1959), 178—179.
227. *Azerbaycan*: Mücahit II, 15—16 (Ankara, Ocak 1959), 3—4; 17—18 (Nisan 1959), 16.
228. *Büyük matem*: Mücahit II, 17—18 (Nisan 1959), 1.
229. *Tarihten bir yaprak*: Mücahit II, 19—20 (Eylül 1959), 1—2.
230. *Anadolu ve Rumeli ağızları araştırmalarının bugünkü durumu*: Sekizinci Türk Dili Kurultayı. Ankara 1959.
231. *Türk onomastığında serpuş veya hut başlık*: Sekizinci Türk Dili Kurultayı. Ankara 1959.
232. *Hoca Nasreddin*: TDED IX (1959), 19—26.
233. *Die moderne azerbeidschanische Literatur*: Handbuch der Orientalistik V. Altaistik. Erster Abschnitt: Turkologie. Leiden [basılmakta].